

Klimat- och näringslivsdepartementet
Energi- och näringsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:112 av Rickard Nordin (C)
Lösningar på den västsvenska elbristen

Rickard Nordin har frågat mig vilka åtgärder som jag och regeringen avser att vidta för att åtgärda den västsvenska elbristen på kort sikt.

Nedläggningen av planerbar elproduktion har lett till ökad sårbarhet i det svenska elsystemet och en försämrad effektbalans. På flera platser i Sverige kan elsystemet inte möta den lokala efterfrågan på el vilket exempelvis hindrar stora företagsetableringar och företagsexpansioner. Regeringen välkomnar all ny elproduktion som stärker elsystemet och som snabbt kan bidra till elsystemets utbyggnad.

Regeringen har lagt om energipolitiken dels för att möta ett ökande elbehov på kort, medellång och lång sikt, dels för att säkra en trygg energiförsörjning och effektiv omställning. De nya målen för planering och leveranssäkerhet som riksdagen antagit är centrala för att utbyggnaden av elsystemet ska kunna genomföras på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt.

Regeringen bedömer i dag att Sverige bör planera för att kunna möta ett elbehov om minst 300 terawattimmar år 2045.

Elsystemet ska ha förutsättningar att möjliggöra elektrifieringen där behoven är som störst utan att leveranssäkerheten i elsystemet äventyras. Elproduktion och elnät behöver byggas med rätt egenskaper, på rätt plats och i rätt tid för att kunna möta efterfrågan på el.

Regeringen har vidtagit en lång rad åtgärder för att stärka energiförsörjningen i hela landet.

Till de senaste åtgärderna hör budgetpropositionen för 2025, där regeringen föreslagit att ett nytt investeringsstöd införs, det så kallade Kraftlyftet. Investeringar i ytterligare elproduktion och investeringar som på annat sätt möjliggör att elsystemet nyttjas mer effektivt är helt centrala. Det kan handla om investeringar i elproduktion, energilager, flexibilitetstjänster eller andra systemtjänster som i dagsläget inte kommer till stånd på marknadsmässiga grunder. Syftet med Kraftlyftet är således att öka elsystemets förmågor regionalt för att möjliggöra en robust, kostnadseffektiv och snabb elektrifiering, särskilt där behoven är som störst.

I budgetpropositionen för 2025 har regeringen också föreslagit ett stöd till kommunerna för att skapa incitament för ny vindkraft. Regeringen avser även att gå vidare med förslag som lagts i betänkandet Värdet av vinden (SOU 2023:18). Dessa

förslag bereds i Regeringskansliet. Regeringen har dessutom föreslagit att länsstyrelserna ska tilldelas ytterligare medel för att bereda ärenden om havsbaserad vindkraft.

Försörjning av gas till det västsvenska gasnätet är en viktig fråga för regeringen. Regeringen har gett Statens energimyndighet i uppdrag att se över försörjningstryggheten på framför allt det västsvenska gasnätet (KN2024/00116). Vidare bedömer regeringen att fossilfri vätgas är en förutsättning för utfasning av fossila bränslen i industrin och för att minska utsläppen från tunga transporter. För att skapa rätt förutsättningar för fossilfri vätgas i det svenska energisystemet har regeringen beslutat om flera myndighetsuppdrag. Bland annat har Statens energimyndighet fått i uppdrag att samordna arbetet med vätgas i Sverige (KN2023/027115).

Stockholm den 9 oktober 2024

Ebba Busch